

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Հետեւեալ առողջաբանական կարեւոր տեղեկութիւնները կը քաղեմք *La Nature* շաբաթթիւն (16 յուլիս 1898)։

ԳԼԽՈՑ ԹԵՓԻ ՀԱԿԱԴԵՎ

Առ կանաչ օճառ	100 կր.
Հալեցուր զայն մեղմ ջերմութեամբ և խառնէ անոր հետ	
Աքրոհ զաեալ :	50 կր.
Քաղցրենի :	3 կր.

Ապա իրրեւ սովորական օճառ ջրով դորժածէ զլուխութ լուսակու համար։

ԽԱՌՆԱԴԵՎ, ԲԱՄԹԵՆԻ (ՆԱՍՐԻ)

Բազադրէ հետեւեալքը	
Թթուուտ ուստական . . .	1 կր.
Մուզ հնդկական կանեփի . . .	0 կր. 50
Աքրոհ	1 կր.
Եթեր, առ 62°	2 կր. 50
Կողոսիոն	5 կր.
Քաէ բիթենի վրայ:	

ՆԵԱՆԱԼՈՐ ԱՐՏԱՍՈՒԹ

ՅԱԴամայ նախահօրէն զմեզ անձրպեսող դարուց ընթացք մէջ թափուած արտասուաց սմանէք՝ պատմութեան էները զրաւած են։ Անգղիոյ նղիսաբէթ թո իրաւացնէ անշափ զգացումն ունեցուկին մի չէր, երկայն ատեն լացաւ երբ նսէքսի կոմին մահաւան գոյցը առաւ։

Անգղիոյ թագաւորներէն մին, (թուի Յովհաննէս Դ.) առանց պատճառի այնշափ կ'արտասուէր, որ ժողովրդքն զնիքը քաղաքական կերպով, արքայ աղքահը կը կոչէր։

Նոյնաէ լացաւ Նախոյէն Ա մինչ մեկնելով բէզ ի նկա կղղին՝ ողջոյն հրաժեշտի կոս տար երբ զնդին։

Կը յիշուի թէ 1815 յունիս 19 ին առաջու քմիջին կը առմ Վէլինկոնի գքուն մե-

նեակը մասւ, Վագէրոյի անկեւոց ցանկը ներկայացընելու . . ցանկը ըստ բաւականի մեծ էր, գրեթէ ժամ մի անցուց թիջէին զայն կարգալու համար և հազիւ աշեցրը վերցուց տեսաւ զդուցուր, որ լոին կերպով կ'արտասուէր և արցունչները գեռ հեղիղի պէս կը վագէին նորա այտերէն։

Պերիկէս (թողումը այժմ պատմական կարգը) զԱպասիսա պաշտպաննելու ատենսաւ տիկ կերպով հեծկոտալ սկսու ՚ի մեծ ապշտթիւն հանդիսատեսից։ Նշանաւոր են գարձեալ Ուչըլիէօյի արտասունքն Ավելոր ծիրանաւորն չկրցաւ ինքնինը զսպել տեսնելով, որ չի կրնար այլ ևս շարժել իւր սեփական սուրը։

Դարձեալ սպայի մը այրուցն արտասուէը պատսու ենաւ իրեն Ուսաց հայրութիւնը ըլլալուն։ Մեծն Ուսաց տեսնելով զինքը յարտասուս, զարնուեցաւ անոր, և ապա ամուսնացաւ նորա հետ, որ եղաւ Կատարինէ կայսրուհի։

ՓԱՐԻԶՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴէՍԻՑ

Փարիզու ցուցահանդէսներու պատեհաւ, Rivista Popolare կ'ըսէ՛ թէ ցարդ թուուվ տասնընդ են։

Առաջնինը 1798ին, յորում էին 110 հանդիսադիրք 600,000 ֆրանդ ծախք։ Երկրորդը 1890ին Լուվրի արքունեաց մէջ, 220 հանդիսադիրք։ Երրորդը 1802ին, 540 հանդիսադիրք։

Չորրորդը Նախոյէն Ա բացաւ (1422 հանդիսադիրք) 1806ին, Անկարու զինուորաց անկեւանցունց հրապարակին մէջ։ - Հինգերորդը 1919ին եղաւ, Լուվրի պալատին մէջ, 1622 հանդիսադիրք։ Վեցերորդը և եօթներորդը աեղի ունեցան 1823ին և 1827ին կարուոս ժի միջոց։ Լուվրի պալատին մէջ և յանող եց մի շնունդան։ Ութերորդ ցուցահանդէսը Լուվրի Ֆիլիպի միջոց։ Փարոզէլյան հրապարակին մէջ եղաւ, Հակեն հանդիսադիրք կային։ 1839 և 1849 թուականացը Ելիսեան դաշտին վրայ եղաւ։

Առաջնի աշխարհանդէսը 1855ին ճարտարարուեստից պատմին մէջ եղաւ, որոյ համար 14,500,000 ֆրանդ ծախք եղան, 23,954 հանդիսադիրք և 5 միլիոն այցելու ունեցաւ։ Երկրորդ աշխարհանդէսը 1867ին եղաւ 52,000 հանդիսադիրք, իսկ 1878ինը 52,878 հանդիսադիրք ունեցաւ, 16 միլիոն ֆրանդ ծախքով։ Վերջապէս 1889ին աշխարհան-

դէսը՝ 55,486 հանդիսադրօք՝ ոչինչ նուռազ
քան 52 միլիոն և 500,000 այցելու ունեցաւ:

ՄԱՅԱՑԱՐԾ: Երգիկ ծառը. Այս խորհրդական
երգիշը ծովար, ծառ է բնիկ կեղունական
վարիետյա, մեծ յարգ ունի առ արարացի
վաճառական իր առատ ինչժին համար .
կարի յոյժ ապորտելի ճճեաց իր մեջաբանակ
և քաղցր հիթովին: Անթիւ անհամար ճճիք
կը ծագն ճիշդեր և կը ծծն անսնց մէջ բու-
վանդակուած քաղցր հիթը, և սոսերն պար-
պուերով բոյորովին՝ օդոյ ազդեցութեամբ
ալ կարծրանալով՝ բնական երգենոն գործի
մի կը ձևացընեն: Երբ հովանով փէտ, ծովարը,
որնդի նման կը սկսի ձգել իւր խորհրդական
ձայնը այս գերեզմանական միայնութեան
մէջ, և սոստիապաշտ յարդանք կ'ազդէ բնիկ
վայրինեաց վրայ:

ԱՍԿՆԵՊԵՍՑ ՏԱԾԱՐԻՒ ԳԻՒՏԸ

Փարոս կզցւոյն մէջ հնախօսական նոր
զիւտ մը եռաւ՝ որ զիտնոր դասակարգին հա-
մար շատ հետաքրքրական մէկ՝ մամա-
նակէ մի՞ վեր, յիշեալ կզցւոյն մէջ՝ Աթէնքի
գերմանական հնախօսութեան դպրոցի կող-
մանէ եղած պեղուամերու շնորհիւ ի լոյս ե-
լած է Ասկեպետաց հոչակաւոր տաճարը, զոր
նունաց վաղեամի հզեխնակներէն ունանք մեզ
գործ աւանդներ են, որոնցով գիրենիք թէ
սոյն այս համբաւած տաճարն՝ Փարոս կըզ-
գւոյն նշանաւոր ուխտատեղեաց մինչէր, ուր
հիները շատ կը յաճախէին: Գրեթէ չէնքը
ամբողջովին մասցած է. 41, 25 մեղք եր-
կայսութիւն և 19, 50 լանութիւն ունի:

Դիբախտարար՝ հնութեան այս դասական
սքանչելի յիշատակարնն՝ որ անդին դան-
ձեր կը պարունակէր, դարեւու ընթացից մէջ՝
անքան կողովտուած է՝ որ այլ եւս հան ոչ
խորաքանդակ և ոչ սոկւոյ կամ փղոսկրի
կետք մասցած են:

Սակայն հնախօսական տեսակետով՝ այս
տաճարին գիւտն շատ մեծ կարեւորութիւն
ունի, որովհետեւ գերմանացի հնախօսը հոն
մարմարէ պազմաթիւ թիթեներ և կոթողներ
ալ դուած են, որոնց վրայ պատմական շատ
կարեւոր արձանազրութիւններ կան:

Տաճարէն քիչ հեռու՝ աղբիւր մը գտնուած
է, որ մեր թուականէն վեց կամ եօթը դար
առաջ շինուած է եղեր: Ճերմակ մարմարեայ,
զարմանալի՝ իւր առատահօս, վճիտ և պազ
ջրովն: Պեղուամերը կը շարունակուին և կը
գտնուին դեռ ամենահին աւերակներ:

ՊԱՐՈՒԽԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՑԻՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻՑ

ԱՐԱՐԱՑ (յունիո), Վաղարշապատ:

Քաղուածք է կոնդակաց Վեհ: Հայրապետի: —
Քաղուածք Մինօդի Օրագութիւններէց: —
Քրիստոնի եկեղեցին: — Եկեղեցին և աղ-
քատաների խնամատարութեան գործը Եւրո-
պայուս (շար.) — Գ. Վ. : — Յանախապա-
տումը Իգրեց ճառը — Պ. Վ. : — Օրթոգուս,
Կաթողիկ և բողոքական Եկեղեցներ: —
Կրօնաւորներ պէտք են: — Մայր արք: —
Տաճկանայց: — Ինչ է կրթութիւնը — Ռ. Ս. : —
Մատենախօսութիւն — Գ. Վ. : — Տաճ-
շառած՝ նոր Շարականներ — Վ. Վ. : — Յայտ-
արարութիւններ: — Ստացուած դրէր:

Ար. ՄԱՄՐՈՒԼ (յուլ. 15, օգոստ. 1), Զմիւռնիա:
Ինչ է անձնական չահ: — Գաղուներոյ նորենց
(շար.) — Գրիգոր պ. Յանուարն: — Տեղագրա-
կան Պաթաւիս — Ղուսի Գանգարեսն: — Ար-
մէշեցւոց դիրն — Խոնենիննեն: — Տնտեսաշխ-
ական ուղղութիւն: — Սկարու մայր —
Ռ. ՈՐԻՒԵԱՆ: — Սաղիմական յիշաւակներ
— Կըօնսն: — Ինչ էր Սպանիա և ինչ
պիտի լինի: — Գրական զրյուներ — Ա. —
Առանին գործքը — Սիսւն: — Իտանյային շա-
փիւայն: — Տեղեկադրական Պաթաւիս —
Լուսի Գանգարեսն: — Ենքափիր (շար.) —
Ա. ՆԱԽԱՐԵԱՆ: — Տեղագրական պատառի-
ներ (շար.): — Գորաէիր և իր ազդ. վար-
ժարանը — Ռ. ՈՐԻՒԵԱՆ: — Սահակ — Մե-
րապեան մրցանակ:

ԼՈՒՄ ՀԱՆԴԻՍ (յունիո-յուլիո), Կ. Պոլիս:
Վանքերու շարքը — ԽՄԲ.: — Բարոյական և
փեխագայութիւն (շար.) + ԳԻՒԹ ԹԱՇՅԵ: —
Դիմուզի զատկամերը: — Զլթիկ բժիշկը —
Թեթևուսիկ նշանածը — Մուր քաղուները
+ ՎԱՐ. ԱՍՏՈՂՈՆԻ: — Տարբուեան արձա-
գանց — ՀԱԽԱՑ: — Վարդապար յիշաւակ-
ներ — ԽՄԲ. + Բարոյական և փիշխափա-
յաւթիւն — Փիտ ԹԱՇՅԵ: — Մեր վանքերը
ինչո՞ւ ամուլ են — ՊԵՏՐՈՍ Ս. ՍԱՐԱՋԵԱՆ: